

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ
ФЕДЬКОВИЧА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича

Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ

«26» квітня 2026 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ЗАЛІКУ

для вступників на другий (магістерський) рівень вищої освіти

Спеціальність **ВІІ Філологія**

Спеціалізація **ВІІ.055 Романські мови та літератури (переклад включно),
перша – французька)**

Галузь знань **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**

Освітньо-професійна програма «Французька мова та друга іноземна мова.
Переклад з двох іноземних мов»

Схвалено вченою радою факультету іноземних мов

Протокол № 10 від 7.04.2026 р.

Голова ради

Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

Чернівці – 2026 р.

**ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ І ВМІНЬ,
які повинен продемонструвати абітурієнт на фаховому заліку
для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Фаховий залік для вступу на ОПП «Французька мова та друга іноземна мова. Переклад з двох іноземних мов» освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» відбувається відповідно до наказу МОН № 168 від 10.02.2025 «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році».

Фаховий залік передбачає теоретичну частину та практичну частину, що за змістом та обсягом включають основний нормативний навчальний матеріал підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр» спеціальності В11 (035) Філологія.

Знання та вміння, продемонстровані абітурієнтом на фаховому заліку, оцінюються за критерієм «зараховано» (60-100 балів) або «не зараховано» (0-59 балів).

Фаховий залік проводять іноземною мовою в усній формі з метою перевірки теоретичних та практичних знань вступників (знання іноземної мови мають відповідати рівню С1 – досвідчений користувач) за шкалою і критеріями, які подані у Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти і рекомендовані Міністерством освіти і науки України №14/18.2-481 від 02.03.2005).

Теоретична частина зі спеціальності В11 (035) Філологія має на меті перевірити та оцінити компетентності з таких фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін, як «Лексикологія», «Методика навчання іноземної мови та літератури у закладах загальної середньої освіти», «Стилістика», «Лінгвокраїнознавство французької мови», «Основи теорії мовної комунікації», «Історія французької мови», «Теоретична граматики французької мови», «Теорія перекладу».

ПИТАННЯ

для підготовки до теоретичної частини фахового заліку

1. Лексикологія

Вступник повинен усвідомлювати лексичну систему мови як її цілісний структурний компонент, який містить різні підсистеми; знати шляхи та способи формування і збагачення лексичного фонду французької мови в діяхронії та синхронії; основні закономірності семантичної еволюції слова; лексико-семантичні ряди французької мови; типи та способи творення фразеологічних виразів у французькій мові; різновиди та типи лексикографічних праць.

2. Методика навчання іноземної мови та літератури у закладах загальної середньої освіти

Вступник повинен знати теоретичні основи методики навчання іноземної мови та літератури у ЗЗСО, її зв'язок з іншими науками; різні прийоми і методи навчання іноземних мов; цілі, зміст і принципи навчання; методику навчання мовного матеріалу (фонетики, лексики, граматики) та мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання і письма); основи організації і планування навчальної роботи у школі.

3. Стилїстика

Вступник повинен знати визначення ключових понять стилїстики взагалі та французької мови зокрема; основні етапи становлення стилїстичної науки Франції; специфічні особливості функціональних стилів французької мови; визначення та мовленнєве використання стилїстичних фігур та тропів.

4. Лїнгвокраїнознавство французької мови

Вступник повинен знати географічні характеристики Франції; основні етапи історії Франції; місце французької мови у світі; політичний устрій країни.

5. Основи теорії мовної комунікації

Вступник повинен уміти розкрити понятійно-змістову сутність мовної комунікації; розуміти мовне спілкування як різновид діяльності людини; знати сутність людського спілкування та його суспільну значущість; визначати науково-теоретичні засади теорії мовної комунікації; знати мовно-прагматичні особливості міжособистісного спілкування; закони, які регулюють міжособистісне спілкування; вміти змодельовати процес мовного спілкування різними вченими; визначати перешкоди, які заважають нормальному мовному спілкуванню людей; форми та засоби вербальної/невербальної комунікації.

6. Історія французької мови

Вступник повинен знати: історичні особливості виникнення Франції як держави; особливості культури та побуту кельтів як пращурів сучасних французів; історію виникнення французької мови та етапи її становлення; основні фонетичні процеси трансформації галло-романської мови на французьку; еволюцію граматичної системи французької мови.

7. Теоретична граматики французької мови

Вступник повинен знати: основні теоретичні проблеми французької морфології (граматичне значення, граматична категорія, граматична форма, транспозиція тощо); полеміку поняття слова у французькій мові, яка утруднює визначення частин мови; основні частини мови та їхні лексико-граматичні розряди та категорії; історію граматичних вчень і вклад французьких мовознавців у розвиток французької мови.

8. Теорія перекладу

Вступник повинен знати: основні проблеми перекладу і науки про переклад; закономірності процесу перекладу, способи вирішення конкретних перекладацьких завдань; положення про переклад як різновид міжмовної та міжкультурної комунікації; поняття білінгвізму; основні види перекладу, лексичні міжмовні відповідності, граматичні труднощі при перекладі, а також трансформації, які використовуються при перекладі.

ПИТАННЯ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ

1. Іменник (рід, число)
2. Артикль (всі форми)
3. Займенник (всі форми)
4. Прикметник (рід, число, ступені порівняння)
5. Прислівник
6. Прийменник
7. Числівник
8. Дієслово (дійсний спосіб)
9. Дієслово (умовний спосіб – Conditionnel)
10. Дієслово (умовний спосіб – Subjonctif)
11. Неозначені форми дієслова (formes impersonnelles)
12. Узгодження часів дійсного та умовного способів
13. Пряма та непряма мова
14. Пряме та непряме питання
15. Активний і пасивний стани

УСНЕ НЕПІДГОТОВЛЕНЕ МОВЛЕННЯ

Усне непідготовлене мовлення з французької мови проводиться з метою виявлення мовної і комунікативної компетенції вступників, яке повинно відповідати рівню C1 (просунутий рівень володіння французькою мовою).

Для усної частини фахового заліку пропонуються дискусійні питання суспільно-політичного характеру, які дозволяють абітурієнтам продемонструвати знання французької мови, загальну ерудицію, а також знання, що були отримані за період навчання за бакалаврськими програмами. Під час заліку вступнику дається можливість висловити власну думку, продемонструвати здатність вести дискусію, логічно аргументовано викладати інформацію.

Зразок питання: *Problèmes écologiques et environnementaux*

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ відповідей абітурієнтів на фаховому заліку для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності В11 Філологія

Фаховий залік проводять в усній формі.

Абітурієнт отримує 2 питання. За кожну правильну відповідь він отримує максимально 50 балів, що в сукупності становить 100 балів.

Знання абітурієнтів оцінюються згідно з такими критеріями:

- оцінку «зараховано» отримують абітурієнти, які за результатами заліку набрали від 60 до 100 балів;
- оцінку «не зараховано» отримують абітурієнти, які за результатами заліку набрали від 0 до 59 балів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ НАУКОВОЇ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ЗАЛІКУ

Лексикологія

1. Вацеба Р.В., Якубовська Н.О. Cours de lexicologie. 1-ère partie. Чернівці: ЧНУ, 2003.
2. Вацеба Р.В., Якубовська Н.О. Cours de lexicologie. 2-ème partie. Чернівці: Рута, 2004.
3. Смушинська І.В. Французька лексикологія : [навч. посіб.]. К. : Видав. дім Дмитра Бураго, 2015.

Методика навчання іноземної мови та літератури у закладах загальної середньої освіти

1. Бігич О.Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи. К.: Ленвіт, 2006. 200 с.
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
3. Методика викладання французької мови у ВШ: курс лекцій / укл. Д.А. Руснак. – Чернівці: ЧНУ, 2011. – 144 с.
4. Практикум з методики навчання французької мови і літератури у закладах середньої освіти : [навчальний посібник]. / Б. І. Лабінська, Д.А. Руснак. Чернівці, 2019. 208 с
5. Руснак Д.А. La didactique du français langue étrangère dans le secondaire: навч. посібник / Д.А.Руснак. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. 115 с.
6. Руснак Д.А. Навчання французької мови з використанням новітніх технологій = enseigner le français avec les nouvelles technologies : навч. посібник Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2013. 144 с.
7. Cours de didactique du français langue étrangère à l'école secondaire (Курс з методики навчання французької мови і літератури у закладах загальної середньої освіти) : навч. посібник / укл. Д.А. Руснак. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича 2021. 200 с.

Стилістика

1. Голотюк О. В. Стилістика французької мови : навч. посіб. для студ.-філологів вищ. закл. освіти. Херсон : ХДУ, 2013.
2. Драненко Г.Ф. Методичні поради для аналізу художнього тексту. Чернівці: Рута, 2003. 102 с.
3. Драненко Г., Стефурак О. Практикум з порівняльної стилістики для студентів спеціальності «Французько-український переклад». Чернівці,

Чернівецький національний університет, 2021. 102 с.

4. Кость, Ганна. Стилїстика французької мови = La stylistique française : навч. посібн для студентів фр. філології / Ганна Кость ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2017.

Лінгвокраїнознавство французької мови

1. Гладка В.А. Соціолінгвістична характеристика романомовного ареалу: Навчальний посібник. Чернівці: Книги – XXI, 2010.
2. Сваткова Т.Д., Ведіна І.В. Франція: посібник з країнознавства. К.: Видавець Карпенко В.М., 2008. 280 с.

Основи теорії мовної комунікації

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: Видавничий центр Академія”, 2004.
2. Білецький А.О. Про мову і мовознавство: Навч. посібник для студентів філол. спец. вищ. навч. закладів. К.: АртЕк, 1996.
3. Косенко Ю.В. Основи теорії мовленнєвої комунікації. Суми: Сумський державний університет, 2011. 187 с.
4. Кочерган М.П. Загальне мовознавство: Підручник. – К.: Видавн. Центр Академія”, 2003.
5. Попович М.М. Основи теорії мовної комунікації: конспект лекцій. Чернівці: Рута, 2008. 151 с.
6. Селіванова О. Основи теорії мовної комунікації: Підручник / Рекомендовано МОНМС України. Черкаси: Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
7. Філоненко М.М. Психологія спілкування. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 224 с.

Історія французької мови

1. Гладка В.А., Князева Д.А. Histoire de la langue française: Навчальний посібник. Чернівці: Рута, 2008. 108 с.
2. Гладка В.А. Соціолінгвістична характеристика романомовного ареалу: Навчальний посібник. Чернівці: Книги-XXI, 2010. 157 с.
3. Гладка В.А. Фонетична система латинської мови та її розвиток у сучасних романських мовах: Навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. 64 с.

Теоретична граматики французької мови

1. Попович М.М. Історія граматики французької мови: підручник. Чернівці: Видавничий дім Букрек”, 2011. 317 с.
2. Попович М.М. Теоретична граматики французької мови. Морфологія:

Навчальний посібник. Чернівці: Букрек, 2010. 288 с.

Теорія перекладу

1. Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 470 с.
2. Гудманян А.Г., Сітко А.В., Єнчева Г.Г. Основи перекладознавства. Вінниця: Нова книга, 2020. 352 с.
3. Кириленко К.І. , Сухаревська В.І. Теорія і практика перекладу французької мови: Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2003. 148 с.
4. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. Київ: Юніверс, 2002. 280 с.
5. Мамрак А.В. Вступ до теорії перекладу. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 304 с.
6. Основи перекладознавства. / за заг. ред. А.Є. Нямцу. Чернівці: Рута, 2008.